



DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

Olsztyn, dnia 16 lipca 2019 r.

Poz. 3720

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR PN.4131.387.2019 WOJEWODY WARMIŃSKO-MAZURSKIEGO

z dnia 11 lipca 2019 r.

Działając na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506), **stwierdzam nieważność § 2 uchwały Nr X/11/2019 Rady Miejskiej w Mrągowie** z dnia 26 czerwca 2019 r. w sprawie wprowadzenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego **oraz załącznika do uchwały**, w części dotyczącej:

- ust. 5 lit. d w zakresie sformułowania: ...”(oryginał do wglądu)”;
- ust. 5 lit. f w zakresie sformułowania: „pouczony o odpowiedzialności karnej przewidzianej w art. 233 par. 1 kodeksu karnego o treści: „kto składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.”... oraz
- oświadczenia dotyczącego osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym.

Uzasadnienie

Uchwałą, o której mowa na wstępie, Rada Miejska w Mrągowie, powołując się art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 5d ust. 2 ustawy Prawo energetyczne określiła wzór wniosku o przyznanie dodatku energetycznego, stanowiący załącznik do przedmiotowej uchwały.

Na wstępie należy wskazać, iż zgodnie z art. 7 Konstytucji RP, organy władzy publicznej działają w granicach i na podstawie prawa. Oznacza to, iż każda norma kompetencyjna musi być tak realizowana, aby nie naruszała innych przepisów ustawy. Zakres upoważnienia musi być zawsze ustalany przez pryzmat zasad demokratycznego państwa prawnego, działania w granicach i na podstawie prawa oraz innych przepisów regulujących daną dziedzinę. Realizując kompetencję prawodawczą, organ zobligowany jest do bezwzględnego przestrzegania granic upoważnienia wyznaczonych przez ustawodawcę.

W ocenie organu nadzoru, postanowienia, o których mowa w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, istotnie naruszają prawo.

W § 2 uchwały, Rada Miejska postanowiła, że jej wykonanie powierza się Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Mrągowie.

Zgodnie z art. 26 ust.1 ustawy o samorządzie gminnym, organem wykonawczym w gminie jest wójt, który na mocy art. 30 ust. 1 ww. ustawy, został wyposażony w kompetencję do wykonywania uchwał rady gminy i zadań gminy określonych przepisami prawa. Z kolei z przepisu art. 30 ust. 2 pkt 2 ustawy wynika, iż do zadań wójta należy w szczególności określanie sposobu wykonywania uchwał. Wymienione regulacje prawne, w sposób jednoznaczny wskazują na organ wykonawczy w tym wypadku na wójta, jako uprawnionego do wykonywania uchwał rady gminy. Żaden inny przepis prawa nie daje podstaw radzie gminy do powierzenia wykonania podjętej przez siebie uchwały innemu podmiotowi niż wójt, co oznacza, że Rada Miejska w Mrągowie, nie była uprawniona do powierzenia wykonania przedmiotowej uchwały Dyrektorowi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (podobnie wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we

Wrocławiu z dnia 3 listopada 2015 r., sygn. akt II SA/Wr 600/15). Tym samym, § 2 uchwały istotnie narusza prawo, a organ nadzoru zobligowany jest do wyeliminowania przedmiotowej regulacji z obrotu prawnego.

Materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały stanowi m.in. art. 5d ust. 2 ustawy - Prawo energetyczne.

Zgodnie z art. 5c ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 13c ustawy - Prawo energetyczne, odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej, czyli osobie, której przyznano dodatek mieszkaniowy w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która jest stroną umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym i zamieszkuje w miejscu dostarczania energii elektrycznej, przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny.

W myśl art. 5d ust. 2 ww. ustawy Prawo energetyczne, rada gminy określa, w drodze uchwały, wzór wniosku o wypłatę dodatku energetycznego. Stosownie do ust. 1 ww. art. 5d, dodatek energetyczny przyznaje wójt, burmistrz lub prezydent miasta, w drodze decyzji, na wniosek odbiorcy wrażliwego energii elektrycznej. Do wniosku dołącza się kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej.

W załączniku do uchwały Rada Miejska, postanowiła, iż do wniosku należy dołączyć kopię umowy kompleksowej lub umowy sprzedaży energii elektrycznej zawartej z przedsiębiorcą energetycznym, oryginał przedstawić do wglądu. Powyższe postanowienie stanowi modyfikację obowiązku, wynikającego z wyżej powołanego art. 5d ust. 1 ustawy.

Rada Miejska nie może regulować ani modyfikować w uchwale tego, co jest przedmiotem regulacji w akcie wyższego rzędu, tak jak ma to miejsce w kwestionowanym przepisie. Uchwalając przepisy prawa miejscowego, rada gminy winna przestrzegać zasady przyzwoitej legislacji, a także przepisów rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, stanowiących, w myśl art. 87 ust. 1 Konstytucji RP, źródło powszechnie obowiązującego prawa. Organ stanowiący gminy, uchwalając akt prawa miejscowego, zobowiązany jest do uwzględniania przepisów § 118 i § 137 w zw. z § 143 załącznika do powołanego rozporządzenia. Stosownie do powołanych regulacji, w akcie wykonawczym nie powtarza się tego, co zostało wcześniej przez prawodawcę unormowane w przepisie powszechnie obowiązującym. Nie zamieszcza się także przepisów prawnych niezgodnych ze wskazanymi aktami normatywnymi, a więc przepisów modyfikujących ich treści. Naruszenie tego zakazu i wprowadzenie do uchwały przepisów ustawowych, powoduje rażące naruszenie prawa i skutkuje koniecznością stwierdzenia nieważności tych przepisów. Sprzeczne z prawem jest dokonywanie zmian w przepisach ustawowych i regulowanie niektórych kwestii, w sposób odmienny niż w ustawie. Oznacza to, że powszechnie obowiązujący porządek prawny narusza w stopniu istotnym nie tylko regulowanie przez radę gminy raz jeszcze tego, co zostało już uregulowane w źródle prawa powszechnie obowiązującego, lecz również modyfikowanie przepisu ustawowego przez akt wykonawczy niższego rzędu (wyrok WSA w Olsztynie z dnia 7 listopada 2017 r., sygn. akt II SA/Ol 722/17).

W treści wniosku o przyznanie dodatku energetycznego, Rada Miejska zobowiązała również do złożenia oświadczenia, wymienionego w sentencji rozstrzygnięcia, dotyczącego pouczenia o odpowiedzialności karnej, które w ocenie organu nadzoru, nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Zgodnie z art. 233 § 1 kodeksu karnego, kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie (art. 233 § 2). Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej (art. 233 § 6).

W świetle art. 233 § 6 kodeksu karnego, przepisy o fałszywych zeznaniach stosuje się odpowiednio do fałszywych oświadczeń złożonych w postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, jeżeli przepis ustawowy dotyczący tego postępowania wyraźnie przewiduje odebranie oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

W wyroku z dnia 18 maja 2009 r. sygn. akt IV KK 459/08 Sąd Najwyższy, stwierdził, iż „upoważnienie do uprzedzenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia, o którym mowa w art. 233 § 6 k.k., musi wynikać z ustawy, na podstawie której prowadzone jest postępowanie, zatem takiego upoważnienia nie może kreować akt rangi podstawowej, jakim jest rozporządzenie ministra”.

Stwierdzić należy, że przepisy ustawy – Prawo energetyczne, odnoszące się do przyznania dodatku energetycznego, nie przewidują możliwości odebrania, przewidzianego uchwałą oświadczenia, pod rygorem odpowiedzialności karnej, a zatem organ stanowiący Gminy Miejskiej Mrągowo, nie był uprawniony do stanowienia w tym zakresie.

W załączniku do uchwały, Rada Miejska zobowiązała wnioskodawcę także do złożenia oświadczenia, dotyczącego osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym, zawierającego imię i nazwisko, datę urodzenia oraz stopień pokrewieństwa.

W ocenie organu nadzoru, z treści normy prawnej, zawartej w przepisie kompetencyjnym, na podstawie którego rada gminy jest uprawniona do określenia wzoru wniosku o wypłatę dodatku energetycznego, nie wynika, aby dane zawarte w kwestionowanym oświadczeniu były konieczne do uzyskania powyższego dodatku. Wprowadzenie takiego unormowania jest nie tylko nieuprawnionym tworzeniem przez organ stanowiący dodatkowych, nieprzewidzianych ustawowo kryteriów, niesłużących określeniu wymogów, jakie muszą być spełnione przez wnioskodawcę, aby uzyskać prawo do dodatku energetycznego, ale również naruszeniem zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych.

Organy jednostek samorządu terytorialnego muszą bowiem mieć na uwadze przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.Urz. UE.L Nr 119, str. 1). Artykuł 5 ust. 1 lit. b ww. rozporządzenia, stanowi, że dane osobowe muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami.

W powołanym wyżej art. 3 pkt 13c ustawy - Prawo energetyczne, ustawodawca odwołuje się do pojęcia dodatek mieszkaniowy, który z kolei stosownie do art. 3 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych przysługuje osobom, o których mowa w art. 2 ust. 1, jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o przyznanie dodatku mieszkaniowego nie przekracza 175% kwoty najniższej emerytury w gospodarstwie jednoosobowym i 125% tej kwoty w gospodarstwie wieloosobowym, obowiązującej w dniu złożenia wniosku, z zastrzeżeniem art. 6 ust. 8 (stanowiącym, że jeżeli średni miesięczny dochód na jednego członka gospodarstwa domowego jest wyższy od określonego w art. 3 ust. 1, a kwota nadwyżki nie przekracza wysokości dodatku mieszkaniowego, należny dodatek mieszkaniowy obniża się o tę kwotę). Oznacza to, że przesłanką przyznania dodatku energetycznego, jest kryterium dochodowe oraz limit powierzchni użytkowej lokalu mieszkalnego, który nie może przekraczać wskazanej w art. 5 ust. 1 ustawy o dodatkach mieszkaniowych, normatywnej powierzchni. Brak jest zatem podstaw do żądania wskazanych danych osobowych, co powoduje, iż zobowiązanie wnioskodawcy do złożenia wyżej wymienionego oświadczenia, nie znajduje uzasadnienia w przepisach prawa.

Postanowienia załącznika do uchwały, o których mowa w sentencji rozstrzygnięcia nadzorczego, przekraczają zakres upoważnienia ustawowego, istnieje zatem konieczność ich wyeliminowania z obrotu prawnego.

Mając powyższe na uwadze postanowiono, jak na wstępie.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie za pośrednictwem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie 30 dni od daty jego otrzymania.

WOJEWODA WARMIŃSKO-MAZURSKI
Artur Chojecki